

FWCW Plattform for tiltak Vold mot kvinner

Vold mot kvinner - diagnose

- Strategimål D.1. Samlet plan for å hindre og eliminere vold mot kvinner. Tiltak som må tas.
- Strategimål D.2. Studere årsakene til og konsekvenser av vold mot kvinner og effekten av forebyggende tiltak/forholdsregler. Tiltak som må tas.
- Strategimål D.3. Eliminere sextrafikk med kvinner og hjelpe ofre for vold som skyldes prostitusjon og salg av kvinner. Tiltak som må tas.

Vold mot kvinner - oppfølging (under forberedelse)

D. Vold mot kvinner

112. Vold mot kvinner er et hinder på veien mot målene om likhet, utvikling og fred. Vold mot kvinner både krenker, svekker og opphever kvinners mulighet til å bruke sine menneskerettigheter og fundamentale friheter. Det har lenge vært svikt i tiltak for å beskytte disse rettigheter og fremme disse friheter i voldssaker mot kvinner, noe som bør bekymre alle land og som det bør gjøres noe med. Kunnskaper om årsaker og virkninger, så vel som omfang og måter å bekjempe problemet på, har hatt stor utbredelse etter Nairobi-konferansen. Kvinner og unge piker i alle land har i større eller mindre grad blitt utsatt for fysisk, seksuell og psykologisk undertrykkelse på tvers av inntektsforhold, samfunnsklasser og kultur. Kvinners lave sosiale og økonomiske status kan være både en årsak til og en virkning av vold mot kvinner.
113. Uttrykket "vold mot kvinner" betyr en hvilken som helst kjønnsbestemt voldshandling som resulterer i, eller som sannsynligvis vil resultere i, fysisk, seksuell eller psykologisk skade eller lidelse for kvinner, inkludert trusler om slike handlinger, tvangsutøvelse eller fratvingelse av frihet for kvinner, enten det forekommer på det offentlige eller private plan. Vold mot kvinner omfatter derfor, men er ikke begrenset til, følgende:
- a. Fysisk, seksuell og psykologisk vold som finner sted i familien, inkludert slag, seksuell utnyttelse av unge piker i husstanden, vold i forbindelse med medgift, voldtekt i ekteskapet, lemlestelse av kvinnelige kjønnsdeler og andre tradisjonsbaserte handlinger som påfører kvinner lidelse, ikke-ekteskadelig vold og vold i forbindelse med utnyttelse av kvinner.
  - b. Fysisk, seksuell og psykologisk vold som finner sted i samfunnet, inkludert voldtekt, seksuell mishandling, seksuell trakassering og ydmykelse i arbeidsforhold, i undervisningsinstitusjoner og andre steder, i sextrafikk med kvinner og tvungen prostitusjon.

c. Fysisk, seksuell og psykologisk vold forøvet av eller tolerert av staten, uansett hvor den finner sted.

114. Andre voldshandlinger mot kvinner inkluderer berøvelse av generelle menneskerettigheter i situasjoner med bruk av våpen, i særdeleshet mord, systematisk voldtekt, seksuelt slaveri og påtvunget graviditet.
115. Voldshandlinger mot kvinner omfatter også påtvunget sterilisering og påtvunget abort, tvungen bruk av prevensjonsmidler, barnedrap på pikebarn og prenatal kjønnsseleksjon.
116. Noen grupper av kvinner, f.eks. kvinner som tilhører minoritetsgrupper, urbefolknings kvinner, flyktningekvinner, omreisende kvinner, inkludert kvinnelige gjestearbeidere, fattige kvinner i jordbruksdistrikter eller i fjernliggende områder, kvinner uten eksistensmuligheter, kvinner i institusjoner eller internering, pikebarn, kvinner med funksjonshemming, eldre kvinner, forviste kvinner, repatrierte kvinner, kvinner som lever i fattigdom og kvinner som bor i områder hvor det hersker væpnet konflikt, fremmed okkupasjon, angrepskrig, borgerkrig, terrorisme inkludert gisseltaking, er også spesielt utsatt for vold.
117. Vold eller trusel om vold mot kvinner, som enten oppstår i hjemmet eller i samfunnet, eller er forøvet eller tolerert av staten, fremkaller frykt og usikkerhet i kvinners liv og er til hinder for å oppnå likhet og utvikling av fred. Frykt for vold, inkludert trakassering, legger sterke bånd på kvinners bevegelsesfrihet og begrenser deres adgang til ressurser og grunnleggende aktiviteter. Høye sosiale, helsemessige og økonomiske kostnader for individet og samfunnet er forbundet med vold mot kvinner. Vold mot kvinner er en avgjørende sosial mekanisme som tvinger kvinner inn i underordnede posisjoner i forhold til menn. Vold mot unge piker og kvinner forekommer ofte i familien eller innen hjemmets fire vegger hvor vold ofte blir tolerert. Neglisjering, fysisk og seksuell mishandling, og voldtekt av unge piker og kvinner utøvet av familiemedlemmer og andre medlemmer av husstanden, av både ekteskapelig og ikke-ekteskapelig art, blir ofte ikke anmeldt og er således vanskelig å oppdage. Og selv når den blir anmeldt, blir ofrene ofte ikke beskyttet og utøverne blir ofte ikke straffet.
118. Vold mot kvinner er en manifestasjon av den historisk betingede ulike maktfordeling mellom kvinner og menn, som har ført til menns dominering av og diskriminering mot kvinner og vært til hinder for kvinners egen utvikling. Vold mot kvinner i alle livets faser har hovedsakelig en kulturell bakgrunn, og skyldes særlig de skadelige virkninger av visse tradisjonsbestemte eller sedvanebetingede skikker [regler, praksis] og alle ekstreme handlinger forbundet med rase, kjønn, språk eller religion som opprettholder den lave status som er gitt kvinner i familien, på arbeidsplassen, i lokalsamfunnet og i staten. Vold mot kvinner blir skjerpet gjennom sosialt press, spesielt skammen ved å bli hengt ut for visse handlinger som utøves mot kvinner; kvinners mangel på tilgang

til juridisk informasjon, hjelp eller beskyttelse; mangel på lover som effektivt forhindrer vold mot kvinner; mangel på reform av eksisterende lovverk; utilstrekkelig innsats fra myndigheters side i å informere om og håndheve gjeldende lover; og mangel på opplæring og andre tiltak rettet mot årsaker til og virkninger av vold. Bilder i media av vold mot kvinner, særlig de som illustrerer voldtekt eller seksuelt slaveri og bruk av kvinner og unge piker som sexobjekter, inkludert pornografi, er faktorer som bidrar til at slik vold fortsetter å opptre, med en skadelig påvirkning av samfunnet i sin helhet som følge, og da særlig av barn og unge.

119. Utvikling av en helhetlig og multidisiplinær tverrfaglig tilnærming til den utfordrende oppgave som består i å hjelpe frem familier, samfunn og stater til å bli fri for vold mot kvinner, er nødvendig og oppnåelig. Likhet, partnerskap mellom kvinner og menn og respekt for menneskelig verdighet må trenge igjennom på alle stadier i den sosiale prosessen. Utdanningssystemet må fremme selvrespekt, gjensidig respekt og samarbeide mellom kvinner og menn.
120. Mangel på egnede kjønnsbaserte data og statistikk på forekomsten av vold, gjør det vanskelig å utvikle programmer og styre en forandringsprosess. Mangel på dokumentasjon og manglende forskning på familievold, seksuell trakassering og vold mot kvinner og unge piker i privat og offentlig sammenheng, også på arbeidsplassen, vanskeliggjør utvikling av strategier for mottiltak. Erfaring fra en rekke land viser at kvinner og menn kan mobiliseres til å få bukt med alle former for vold og at effektive offentlige tiltak kan settes i verk både mot årsaken til og virkningene av vold. Grupper av menn som mobiliserer mot kjønnsbestemt vold er nødvendige allianser i endringsarbeidet.
121. Kvinner kan være utsatt for voldsutøvelse fra personer i autoritetsposisjon både i konfliktsituasjoner og i ikke-konfliktsituasjoner. Opplæring av alle offentlige tjenestemenn i lover som gjelder humanitære rettigheter og menneskerettigheter og straffetiltak for utøvere av vold mot kvinner, vil bidra til å sikre at slik vold ikke finner sted under offentlige tjenestemenn som kvinner må kunne stole på, inkludert politi, fengselsansatte og sikkerhetspersonell.
122. Effektiv stans av sextrafikk med kvinner og unge piker gjennom sexhandel er et presserende internasjonalt anliggende. Iverksettelse av Konvensjonen av 1949 om stans av handel med mennesker og utnyttelse av andre gjennom prostitusjon [1949 Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others [20]], samt andre relevante instrumentelle redskap, må revideres og styrkes. Bruk av kvinner i internasjonal prostitusjon og nettverk med sexhandel har blitt et hovedsatsningsområde i internasjonal, organisert kriminalitet. Menneskerettighetskommisjonens spesialrådgiver på vold mot kvinner har studert disse aktiviteter for å vurdere om de bidrar til ytterligere brudd på menneskerettighetene og frarøvelse av fundamentale friheter for kvinner og unge piker. Hun er blitt bedt om å utrede, innen sitt mandat og som en hastesak, internasjonal handel med sextjenester,

inkludert tvungen prostitusjon, voldtekt, seksuell mishandling og sexturisme. Kvinner og unge piker som er ofre i denne internasjonale handelen er utsatt for en økt risiko for ytterligere vold, i likhet med uønskede svangerskap og seksuelt overførte sykdommer, inkludert infeksjoner med HIV/AIDS.

123. Når regjeringer og andre aktører angriper problemet vold mot kvinner må de fremme en aktiv og synlig politikk som innebærer at alle retningslinjer og tiltak gjennomføres av et slikt syn på kvinner og menn at det foretas en konsekvensanalyse for begge kjønn før beslutninger tas.

Strategisk mål D.1.

Samlet plan for å eliminere vold mot kvinner

Tiltak som må tas

124. Av regjeringer:
- a. Fordømme vold mot kvinner og avstå fra å innføre skikker, tradisjoner eller religiøse konvensjoner for å unngå at følgene av disse står i veien for eliminering av vold mot kvinner i henhold til Erklæring/Deklarasjon om avskaffelse av vold mot kvinner [Declaration on the Elimination of Violence against Women];
  - b. La være å ta del i vold mot kvinner og overholde en aktsomhetsplikt til å hindre, kartlegge og straffe voldshandlinger mot kvinner i henhold til nasjonal lovgivning, enten disse voldshandlinger er utøvet av staten eller av privatpersoner;
  - c. Vedta og/eller iverksette strafferettslige, sivile, arbeidsmessige eller forvaltningsmessige sanksjoner på det nasjonalrettslige nivå for å straffe og gi oppreisning for urett som begås mot kvinner og unge piker gjennom en hvilken som helst form for vold, hjemme, på arbeidsplassen, i lokalsamfunnet eller i staten;
  - d. Ta i bruk og/eller innføre, og periodisk revidere og analysere, lovgivning for å sikre at den virker effektivt mot å eliminere vold mot kvinner, med vekt på å hindre vold og forfølge utøvere av vold; ta forholdsregler for å sikre at kvinner som utsettes for vold får beskyttelse, tilgang til rettferdige og effektive hjelpetiltak, inkludert kompensasjon, skadeserstatning og restitusjon av ofre, og rehabilitering av utøvere;
  - e. Arbeide aktivt for å ratifisere og/eller implementere internasjonale normer og retningslinjer for menneskerettigheter relatert til vold mot kvinner, inkludert de som er omfattet i the Den generelle menneskerettserklæringen [Universal Declaration of Human Rights [21]], Den internasjonale overenskomst om sivile og

politiske rettigheter [the International Covenant on Civil and Political Rights [13]], Den internasjonale overenskomst om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter [the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights [13]], og Konvensjonen mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff [the Convention against torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment [22]];

- f. Iverksette Konvensjonen om eliminering av alle former for diskriminering overfor kvinner [the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women], inkludert anbefaling nr. 19 som er vedtatt av Komiteen for eliminering av diskriminering overfor kvinner [the Committee on the elimination of Discrimination against Women] i sin ellefte sesjon [23];
- g. Fremme en aktiv og synlig politikk på å innføre et kjønnsperspektiv i alle retningslinjer og tiltak relatert til vold mot kvinner; aktivt oppmuntre, støtte og innføre tiltak og retningslinjer som bidrar til å øke kunnskap og forståelse for årsaker, konsekvenser og mekanismer i vold mot kvinner blant de som er ansvarlige for å innføre slike retningslinjer, som for eksempel lovens håndhevere, politifolk, juridisk og medisinsk personell samt sosialarbeidere, og folk som arbeider med minoritets-, innvandrings- og flyktningspørsmål, og utvikle strategier for å sikre at kvinner ikke på nytt blir gjort til voldsofre på grunn av kjønnsinsensitive lover eller juridisk eller håndhevelsesmessig praksis;
- h. Skaffe kvinner som er utsatt for vold adgang til rettsmidler og rettferdig og probat hjelp for den skade de har lidt, som fastsatt i nasjonal lov, og informere kvinner om deres rettigheter når det gjelder å søke oppreisning ad slik vei;
- i. Vedta og håndheve lovgivning mot utøvere av voldshandlinger og voldspraksis mot kvinner, som for eksempel lemlestelse av kvinnelige kjønnsorganer, barnedrap på pikebarn, prenatal kjønnsseleksjon, og vold i forbindelse med medgift,, og gi effektiv støtte til private og lokale organisasjoner som har som formål å eliminere slik praksis;
- j. Formulere og iverksette handlingsplaner på alle nødvendige nivåer for å eliminere vold mot kvinner;
- k. Ta alle nødvendige forholdsregler, særlig på feltet utdanning, for å endre sosiale og kulturelle adferdsmønstre hos menn og kvinner, og for å eliminere fordommer, sedvaner og annen praksis basert på oppfatninger om underlegenhet eller overlegenhet hos et av kjønnene og på stereotypiserte roller for menn og kvinner;

- l. Skape eller styrke institusjonelle mekanismer slik at kvinner og unge piker kan rapportere voldshandlinger mot dem i trygge og fortrolige omgivelser, uten fare for straff eller hevnaksjoner, og inngi anmeldelse;
- m. Sikre at kvinner med funksjonshemning har adgang til informasjon og tjenester på området vold mot kvinner;
- n. Skape, forbedre eller utvikle, etter som hva som passer formålet, og finansiere treningsprogrammer for personell innen rettspleie, jus, medisin, sosialomsorg, utdanning og politi og immigrasjon for å unngå maktovergrep som leder til vold mot kvinner, og gjøre slikt personell sensitiv overfor hva som er kjønnsbestemt vold og trusler om slik vold, slik at en rettferdig behandling av kvinnelige volds ofre kan sikres;
- o. Ta i bruk lovgivning, når det er nødvendig, og styrke gjeldende lovverk som straffer politi, sikkerhetspersonell og andre statsansatte som er involvert i voldssaker mot kvinner under utførelsen av sitt arbeid; revidere gjeldende lover og sette inn effektive tiltak mot utøvere av slik vold;
- p. Allokere tilstrekkelige ressurser til aktiviteter relatert til å eliminere vold mot kvinner, inkludert ressurser til iverksetting av handlingsplaner på alle nivåer hvor det er nødvendig;
- q. Inkludere opplysninger om vold mot kvinner og om tiltak rettet mot oppfyllelse av Erklæringen om eliminering av vold mot kvinner, i rapporter som utarbeides i samsvar med bestemmelsene i relevante FN-dokumenter om menneskerettighetene;
- r. Samarbeide med og assistere Menneskerettskommisjonens spesialrådgiver på vold mot kvinner under oppfyllelsen av hennes mandat og fremskaffe den informasjon hun ber om; samarbeide også med andre instanser som Menneskerettskommisjonens spesialrådgiver på tortur og med spesialrådgiveren på summariske, utenrettslige og vilkårlige henrettelser, når det gjelder vold mot kvinner;
- s. Anbefale at Menneskerettskommisjonen fornyer mandatet til spesialrådgiveren på vold mot kvinner når hennes periode utløper i 1997, og, hvis det gis hjemmel for det, oppdaterer og styrker det.

125. Av regjeringer, inkludert lokale myndigheter, offentlige/kommunale organer, ikke-offentlige organisasjoner, utdanningsinstitusjoner, den offentlige og den private sektor, spesielt bedrifter, og massemedia, etter hva som passer formålet:

- a. Skaffe sikre tilfluktssteder og krisehjelp for unge piker og kvinner som er utsatt for vold, så vel som medisinsk, psykologisk og andre rådgivningstjenester og gratis eller rimelig juridisk hjelp når det er nødvendig, samt hensiktsmessig hjelp til å sette dem i stand til å skaffe seg eget utkomme;
- b. Opprette språklig og kulturelt tilgjengelige tjenester for kvinner og unge piker blant innvandrere/gjestarbeidere som er ofre for kjønnsbasert vold;
- c. Erkjenne at kvinnelige omreisende, inkludert kvinnelige gjestarbeidere er utsatt for vold og andre former for trakassering, og at deres juridiske status i vertslandet er avhengig av arbeidsgivere som kan utnytte deres situasjon;
- d. Gi støtte til initiativ fra kvinneorganisasjoner og ikke-offentlige organisasjoner over hele verden for å høyne bevisstheten om vold mot kvinner og bidra til å eliminere denne;
- e. Organisere, støtte og finansiere offentlige utdannings- og opplæringskampanjer rettet mot å høyne bevisstheten om at vold mot kvinner er et brudd på kvinners menneskerettigheter og mobilisere lokalsamfunn til å benytte kjønnsensitive tradisjonelle og innovative metoder for konfliktløsning;
- f. Erkjenne, støtte og fremme den avgjørende rolle som hjelpeinstitusjoner, som primærhelsetjeneste, familieplanleggingskontorer, eksisterende skolehelsetjeneste, krisesentre for mor og barn, sentre for innvandrerfamilier og lignende institusjoner har når det gjelder informasjon og opplæring i spørsmål som gjelder mishandling;
- g. Organisere og finansiere informasjonskampanjer og opplærings- og utdanningsprogrammer for å gjøre piker og gutter, kvinner og menn mer sensitive overfor de nedbrytende personlige og sosiale virkningene av vold i familien, lokalsamfunnet og staten; lære dem hvordan man kan kommunisere uten vold og fremme opplæringstiltak for ofre og potensielle ofre slik at de kan beskytte seg selv og andre mot slik vold;
- h. Spre informasjon om tilgjengelige hjelpetiltak for kvinner og familier som er ofre for vold;
- i. Skaffe, finansiere og anbefale rådgivning og rehabiliteringsprogrammer for voldsutøvere og fremme forskning som bidrar til å underbygge slik rådgivning og rehabilitering for å hindre gjentakelse av slik vold;

- j. Høyne medias oppmerksomhet om sitt ansvar for å unngå stereotypiserte fremstillinger av kvinner og menn, og likedan utelukke typer av mediefremstillinger som virker voldsfremkallende, og oppfordre de ansvarlige for mediens innhold til å etablere yrkesmessige retningslinjer og moralkodekser; og heve oppmerksomheten omkring mediens viktige rolle når det gjelder å informere om og lære opp folk i årsaker og virkninger av vold mot kvinner og i å stimulere til offentlig debatt om temaet.

126. Av regjeringer, arbeidsgivere, fagforeninger, offentlige og ungdomsorganisasjoner og ikke-offentlige organisasjoner, etter hva som passer formålet:

- a. Utvikle programmer og rutiner for å avskaffe/unngå seksuell trakassering og andre former for vold mot kvinner på alle utdanningsinstitusjoner, arbeidsplasser og andre steder;
- b. Utvikle programmer og metoder for å utdanne og øke oppmerksomheten omkring voldshandlinger mot kvinner som er kriminelle handlinger og brudd på kvinners menneskerettigheter;
- c. Utvikle rådgivnings-, restitusjons- og utviklingsprogrammer for piker, unge kvinner og voksne kvinner som har vært eller er involvert i forhold hvor det foregår mishandling, særlig de som bor i hjem eller institusjoner hvor det foregår mishandling;
- d. Ta spesielle forholdsregler for å eliminere vold mot kvinner, særlig de som befinner seg i en utsatt posisjon, som for eksempel unge kvinner, flyktninger, kvinner som er fordrevet fra sine hjemsteder eller hjemland, kvinner med funksjonshemming, og kvinnelige gjestearbeidere, inkludert håndheving av eksisterende lovgivning og utvikle, etter hva som passer formålet, ny lovgivning for kvinnelige gjestearbeidere både i avgiver- og mottakerland.

127. Av FNs generalsekretær:

Gi Menneskerettskommisjonens spesialrådgiver på vold mot kvinner all nødvendig assistanse, spesielt de personmessige og andre ressurser som kreves for at hun skal kunne oppfylle sitt mandat, spesielt når det gjelder utførelse og oppfølging av oppdrag/verv hun har mottatt enten alene eller sammen med andre spesialrådgivere og arbeidsgrupper, og tilstrekkelig assistanse til å foreta periodiske konsultasjoner med Komiteen for eliminering av diskriminering mot kvinner [the Committee on the Elimination of Discrimination against Women] og alle traktatgrupper.

128. Av regjeringer, internasjonale organisasjoner og ikke-offentlige organisasjoner:

Oppfordre til utbredelse og implementering av UNHCRs

Retningslinjer for beskyttelse av flyktningekvinner og UNHCRs
Retningslinjer for forebygging av og reaksjon på seksuell vold
mot flyktninger.

Strategisk mål D.2.

Studere årsakene til og konsekvensene av vold mot kvinner og effekten av forebyggende tiltak/forholdsregler

Tiltak som må tas

129. Av regjeringer, regionale organisasjoner, FN, andre internasjonale organisasjoner, forskningsinstitusjoner, kvinne- og ungdomsorganisasjoner og ikke-ofentlige organisasjoner, etter hva som passer formålet:
- a. Fremme forskning, samle inn data og utarbeide statistikker, særlig om vold i hjemmet med vekt på ulike former for vold mot kvinner, og oppfordre til forskning om årsakene, naturen av, graden av, og konsekvensene av vold mot kvinner og effekten av tiltak som er tatt for å hindre og gi oppreisning for vold mot kvinner;
  - b. Vid spredning av resultater av forskning og undersøkelser;
  - c. Støtte og initiere forskning på hvilken innvirkning vold, f.eks. voldtekt, har på kvinner og unge piker, og gjøre resultatene i form av informasjon og statistikk offentlig tilgjengelig;
  - d. Oppfordre media til å kartlegge virkningen av stereotypiserte kjønnsroller, inkludert de som vedlikeholdes av reklame som underbygger kjønnsbasert vold og ulikhet, og hvordan disse fortsetter gjennom livssyklusen, og ta forholdsregler for å avskaffe negative bilder med det formål å fremme et voldsfritt samfunn.

Strategisk mål D.3.

Eliminere sextrafikk med kvinner og hjelpe ofre for vold som skyldes prostitusjon og salg av kvinner

Tiltak som må tas

130. Av regjeringer i opprinnelsesland, transittland og bestemmelsesland, regionale og internasjonale organisasjoner, etter hva som passer formålet:
- a. Ta under overveielse å ratifisere og iverksette internasjonale konvensjoner om salg av mennesker og om slavehandel;
  - b. Ta forholdsregler for å behandle de dypere årsaker, inkludert eksterne faktorer, til det som fremmer salg av kvinner og piker til

prostituasjon og andre former for kommersialisert sex, tvungne ekteskap og tvangsarbeid for å eliminere salg av kvinner, inkludert styrking av eksisterende lovgivning i den hensikt å sørge for bedre beskyttelse av kvinners og unge pikers rettigheter og å straffe utøverne både via strafferettslige og sivilrettslige midler;

- c. Øke samarbeid med og fellesaksjoner med alle relevante myndigheter og institusjoner som håndhever lovene i den hensikt å oppløse internasjonale nettverk for salg av mennesker;
- d. Allokere ressurser til å utarbeide omfattende programmer for å restituere og rehabilitere tilbake til samfunnet ofre for sexhandel, gjennom jobbtrening, juridisk assistanse og konfidensiell helsepleie, og treffe forberedelser til samarbeid med ikke-offentlige organisasjoner for å gi ofre for sexhandel sosial, medisinsk og psykologisk hjelp;
- e. Utvikle utdannings- og treningsprogrammer og retningslinjer og vurdere å vedta lovbestemmelser for å hindre sexturisme og sexhandel, med spesiell vekt på å beskytte unge kvinner og barn.